

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

21 май 1980 година*

„Конвенция относно компетентността– временни мерки, разрешени в отсъствие на една от страните по делото”

По дело 125/79

с предмет преюдициално запитване отправено до Съда, съгласно Протокола от 3 юни 1971 г. относно тълкуване от Съда на ЕО на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно подведомствеността и изпълнението на съдебни решения в областта на гражданското и търговското право, отправено от Oberlandesgericht (Германия) в Frankfurt am Main, в производството, висящо пред този съд между

Bernard Denilauler, 26 Spessartstrafie, 6204 Taunusstein 2,

ответник и жалбоподател

и

S.N.C. Couchet Frères, Andrézieux-Bouthéon (Франция),

ищец и ответник по жалбата

относно тълкуване на членове 24, 27, 34, 36, 46 и 47 от Конвенцията от 27 септември 1968 г. (ОВ 1972 г., L 299, стр. 32),

СЪДЪТ,

в състав: г-н ММ. Н. Kutscher, председател, г-н А. O'Keefe, г-н А. Touffait, председатели на състав, г-н J. Meitens de Wilmars, г-н Р. Pescatore, г-н Mackenzie Smart, г-н G. Bosco, г-н Т. Koopmans, г-н О. Due, съдии,

генерален адвокат: г-н М. Н. Mayras,

секретар: г-н М. А. Van Houtte,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 25 юли 1979 г., постъпило в Съда на 6 август 1979 г., Oberlandesgericht (Областният съд) в Frankfurt am Main е отправил към Съда

* Език на производството: немски.

четири въпроса на основание Протокола за тълкуване от Съда на ЕО на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно подведомствеността и изпълнението на съдебни решения в областта на гражданското и търговското право (наричана по-долу "Конвенцията") (ОВ 1972, L 299, стр. 32) свързани с тълкуването на член 24, член 27, точка 2, член 34, параграф 2, член 36, параграф 1, член 46, параграф 2 и член 47, точка 1 от Конвенцията.

2. През 1978 г. спор между кредитор, Couchet Frères, и неговия длъжник, Denilauler, бил отнесен пред Tribunal de grande instance (Окръжен съд), Montbrison (Франция). На 7 февруари 1979 г. председателят на съда, като упражнява правомощията си по член 48 от френския гражданскопроцесуален кодекс, постановил по искане на кредитора и без призоваване на другата страна определение, което било обявено за подлежащо на предварително изпълнение и разрешавало на кредитора да наложи заповед за задължение, определено в размер от 130 000 FRF. Според френското право подобен заповед (*saisie conservatoire*), който кредиторът по този начин могъл да наложи, може да се извърши без предварително връчване на определението за заповед на длъжника, чието имущество се заповедира.

3. Въпросите с които е сезиран Съда са отнесени до него вследствие на производството пред германските съдилища за издаването на определение за изпълнение на френското определение, както и за Pfandungsbeschluss (налагане на заповед), като сумите, които се намират в банката ще бъдат освободени. Тази процедура се развила най-напред пред председателя на Landgericht (Районния съд) Wiesbaden, който разпоредил изпълнение на 23 март 1979 г. в резултат на което се стига до налагане на заповед върху имуществото на 28 март, като длъжникът не е бил страна в производството. Разпореждането на председателя на Landgericht Wiesbaden, явно не е било връчено на длъжника до 3 май 1979 г.; длъжникът незабавно го обжалвал пред Oberlandesgericht, Frankfurt am Main, който отнесъл до Съда въпросите, разглеждани тук.

4. Целта на тези въпроси е, първо, да се разбере дали решенията на съдебните органи на договаряща държава, с които се разпореждат временни и защитни мерки, като страната, против която са насочени те, не е била призована и е научила за тях едва след изпълнението им, могат да бъдат признати и да получат изпълнителна сила в друга договаряща държава без предварително уведомяване на страната, против която са насочени (първи и втори въпрос). На второ място въпросите целят да бъдат изяснени възраженията, които страната, против която се търси принудително изпълнение, може да направи при подаване на жалбата срещу разпореждането за изпълнение, съгласно член 36 от Конвенцията (трети и четвърти въпрос).

По първия и втория въпрос

5. Първият и вторият въпроси, на които следва да се отговори заедно, гласят:

"1. Прилага ли се член 27, точка 2 и член 46, точка 2 също към производства, в които се допускат временни защитни мерки без изслушване на противната страна?

2. Следва ли член 47, точка 1 от Конвенцията да бъде тълкуван в смисъл, че страната, която иска принудително изпълнение, е длъжна да представи и документите, които доказват, че съдебното решение, чието изпълнение се търси, е било връчено, дори ако това решение засяга привременна и изцяло защитна мярка?”

6. Комисията, италианското правителство и ищецът в главното производство изразяват мнението, че подобни решения трябва да бъдат признати за подлежащи на принудително изпълнение в договарящата страна без предварително уведомяване на страната, против която са насочени.

Смята се, че конкретната цел на този вид временна или защитна мярка е да има изненадващ ефект, който е насочен към гарантиране на застрашените права на страната, която иска мерките, като на страната, против която те са насочени, бъде попречено да се освободи от имуществото в нейно държане, независимо дали то съставлява предмет на спора или обезпечение на кредитора. Според твърденията, ако се приеме, че признаването и изпълнението на този вид решения е обусловено от предварителното им връчване на другата страна и от етапа на производството в договарящата страна на произход, това би ги направило напълно безсмислени.

Правителството на Обединеното кралство, от друга страна, е на мнение, че признаването и изпълнението на тези решения трябва да се подчинява на условията, предвидени в членове 27, 46 и 47 относно уведомяването на другата страна. То признава, че това изискване премахва ефекта на изненада, присъщ на тези решения, и ги лишава от цялата им практическа стойност до такава степен, че всъщност представлява отказ от тяхното признаване и изпълнение. Правителството обаче намира, че последиците от това не са толкова сериозни, колкото смятаните от него за неприемливи рискове, които следва да бъдат поети от предприятия с имущество в различни договарящи държави в резултат на процедура, която задължава съдилищата на сезираната държава да разреши мерки за блокиране на имущество, което се намира в тази държава, без собственикът му някога да е имал възможност да изложи своята теза пред съда на държавата на произход или пред съда на сезираната държава, при положение, че това имущество може да е било правомерно предназначено за удовлетворяване на други задължения. Само компетентният съд в държавата по местонахождението на имуществото е в състояние да прецени, на основата на пълно познаване на фактите по делото, необходимостта от разрешаване на този вид временна или защитна мярка. Правителството на Обединеното кралство твърди също, че неговата гледна точка не води до празнота в режима на Конвенцията, тъй като член 24 позволява на всяка от страните по делото да поиска от съдилищата на договаряща държава да допуснат временните или защитни мерки, които съществуват по законодателството на тази държава, дори ако компетентни по съществото на спора са съдилищата на друга договаряща държава.

7. Член 27 от Конвенцията излага условията, които да бъдат спазени с оглед признаването от договаряща държава на съдебни решения, постановени в друга договаряща държава. Според член 27, точка 2 съдебно решение не се признава, “ако документът, с който се образува производството, не е бил надлежно връчен

на ответника в достатъчен срок, за да му се позволи да организира своята защита”. Член 46, точка 2 гласи, че страна по дело, която иска принудително изпълнение на съдебно решение, постановено задочно в друга договаряща държава, наред с други документи следва да представи и документа, който доказва, че на неявилата се страна е бил връчен документът, с който се образува производството, или съобщение за него.

8. Тези разпоредби явно не са създадени, за да бъдат прилагани към съдебни решения, които според националното законодателство на договаряща държава по начало се постановяват в отсъствието на страната, против която са насочени, и се изпълняват без нейното предварително уведомяване. От сравнението на различните езикови версии на въпросните думи и в частност от термините, с които е описана неявилата се страна, е видно, че тези разпоредби са предназначени за производства, в които по начало участват и двете страни, но в които съдът все пак има правомощие да постанови решение, ако ответникът не се яви, макар да е бил надлежно призован.

9. Същото се отнася за член 47, точка 1 от Конвенцията, според който страната по делото, която иска принудително изпълнение, е длъжна да представи документи, които доказват, че съдебното решение подлежи на изпълнение и е било връчено, съобразно законодателството на държавата, в която е било постановено. Тази норма, която се отнася за решенията по дела, в които участват и двете страни, така и за решенията, постановени задочно в държавата на произход, и по дефиниция не може да се прилага към решения подобни на вида спор, които имат различен характер.

10. От това обаче не може да се направи извод от факта, че член 27, точка 2, член 46, точка 2 и член 47, точка 1 не могат да се прилагат към решения от въпросния вид, без да изкривят тяхната същност и обхват, че подобни решения все пак трябва да бъдат признавани и изпълнявани в сезираната държава. Необходимо е да се вземе предвид дали съдебните решения от този вид, с оглед на режима и целите на Конвенцията, могат да станат предмет на опростената процедура за признаване и изпълнение, предвидено в нея.

11. В полза на един утвърдителен отговор, Комисията и италианското правителство поддържат, че съгласно член 25, Конвенцията покрива всички решения, постановени от съдилищата на договарящите държави, без да се прави разлика между решения, постановени в състезателно производство, и решения, постановени без призоваване на другата страна. Както е видно от член 24, в приложното поле на Конвенцията се включват защитни и временни мерки, които според законодателството на различните договарящи държави и поради самото си естество или неотложност често се приемат, без първо да е била изслушана противната страна. Договарящите държави не са могли да имат намерение да ограничат приложното поле на Конвенцията до такава степен, без да са споменали нищо изрично в този смисъл. В заключение, ясно може да се види от член 34 от Конвенцията, според който в производството за издаване на разпореждане за изпълнение “страната, против която се търси изпълнение, няма право да изразява на този етап никакви становища по молбата”, самата Конвенция признава, че когато обстоятелствата го оправдават, производство, в

което се изслушва само едната страна, съответства на основния принцип на правото на защита.

12. Тези аргументи не могат да надделеят над режима на конвенцията и над принципите, стоящи в нейната основа.

13. Всички разпоредби на Конвенцията – както тези, които се съдържат в дял II относно подведомственост, така и тези в дял III относно признаването и изпълнението, изразяват волята да се гарантира, че в съответствие с целите на Конвенцията производствата, които водят до постановяване на съдебни решения, ще бъдат провеждани така, че да се съблюдават правата на защитата. Поради дадените гаранции на ответника в първоначалното производство, следва че Конвенцията, в дял III е твърде либерална по отношение на признаването и изпълнението. Като се имат предвид тези съображения е ясно, че Конвенцията има отношение главно към съдебни решения, които, преди да се иска тяхното признаване и изпълнение в държава, различна от държавата на произход, са били или са могли да бъдат в тази държава, по различен ред, предмет на дирене в състезателно производство. Следователно от общия режим на Конвенцията не може да бъде заключено, че е била необходима формално изразена воля, за да не бъде допустимо признаването и изпълнението на решения от въпросния вид.

14. Доводът по аналогия, основан на член 34 от Конвенцията, също не е от такова естество, че да наклони везната. Наистина изпълнителното производство може е едностранно- но само временно -този факт трябва да бъде съобразен с либералния характер на Конвенцията по отношение на изпълнителното производство, който е оправдан от гаранцията, че в държавата на произход и двете страни са изложили своя спор или са имали възможност да го направят. Друга причина за едностранния характер на изпълнителното производство по член 34 е да се постигне ефектът на изненада, който това производство трябва да има, за да не се позволи на ответника да предпази имуществото си от всякакви изпълнителни действия, но ефектът на изненада е смекчен, тъй като едностранното производство се основава върху предположението, че и двете страни по делото са били изслушани в държавата на произход.

15. Един анализ на функцията, приписана според общия режим на Конвенцията в член 24, който специално е посветен на временните и защитните мерки, налага извода, че по отношение на този вид мерки са създадени специални правила. Наистина е вярно, че производства от въпросния вид, в които се допускат временни и защитни мерки, могат да бъдат намерени в правната система на всички договарящи държави и при спазване на определени условия могат да бъдат приети като такива, които не нарушават правото на защита, но все пак следва да се подчертае, че допускането на този вид мерки изисква особена грижа от страна на съда и детайлно познаване на реалните обстоятелства, при които мярката ще влезе в сила. В зависимост от всеки случай, и по-специално от търговската практика съдът трябва да има възможност да определи в своето определение срок или с оглед на характера на имуществото или стоките, предмет на предвижданите мерки, да изиска банкови гаранции или да назначи управител и като цяло да обуслови допускането на мярката от всички изисквания, които гарантират нейния временен или защитен характер.

16. Съдилищата на съответното място и във всички случаи съдилищата на договарящата държава, в която се намира имуществото, предмет на исканите мерки, имат най-добра възможност да преценят обстоятелствата, които могат да доведат до допускане или недопускане на исканите мерки или до определяне на ред и условия, които ищецът е длъжен да спазва, за да гарантира временния и защитен характер на допуснатите мерки. В Конвенцията са взети под внимание тези изисквания чрез нормата на член 24, според която до съдилищата на договаряща държава може да бъде подадена молба за онези временни, включително защитни мерки, които съществуват по законодателството на тази държава, дори ако според Конвенцията компетентни по съществото на спора са съдилищата на друга договаряща държава.

17. Член 24 не е изключва временните или защитните мерки, уредени в държавата на произход, вследствие на състезателно производство, дори и при неявяване на страна, да бъдат признати и допуснати за изпълнение при условията на членове 25 - 49 от Конвенцията. От друга страна, условията по дял III на Конвенцията, относно признаването и изпълнението на съдебни решения, не са спазени в хипотезата на временни или защитни мерки, които се разпореждат или допускат от съд, без страната, против която са насочени, да е била призована, и които целят изпълнение без нейното предварително уведомяване. Следователно този вид съдебни решения не попадат в приложното поле на опростеното изпълнително производство, уредено в дял III на Конвенцията. Както обаче, правилно отбелязва правителството на Обединеното кралство, член 24 предвижда за страните в процеса ред, който до голяма степен преодолява недостатъците на това положение.

18. Поради това на първия и втория въпрос следва да се отговори, че съдебните решения, които допускат временни или защитни мерки, които са постановени без страната, против която са насочени, да е била призована, и целят изпълнение без предварително уведомяване, не попадат под режима на признаване и изпълнение, предвиден в дял III на Конвенцията.

По третия и четвъртия въпрос

19. С оглед на отговора на първия и втория въпрос вече няма причина за разглеждането на третия и четвъртия въпрос, които вече нямат основание.

По съдебните разноски

20. Разноските, направени от правителството на Италианската република, от правителството на Обединеното кралство и Комисията на Европейските общности, които са представили становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

по изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Oberlandesgericht, Frankfurt am Main с Определение от 25 юли 1979 г., заведено в Съда на 6 август 1979 г., реши:

Съдебни решения, които допускат временни или защитни мерки, които са постановени без страната, против която са насочени, да е била призована, и целят изпълнение без предварително уведомяване, не попадат под режима на признаване и изпълнение, предвиден в дял III на Конвенцията от 27 септември 1968 г. относно подведомствеността и изпълнението на съдебни решения в областта на гражданското и търговското право.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 21 май 1980 година.

Подписи